

Studentmordet 1829

Historien om huset
Locus Peccatorum

Huset Locus Peccatorum

Det finns ett hus i Lund som kallas för **Locus Peccatorum**, vilket betyder **Syndernas hus**, och varför det har fått det namnet ska vi berätta mer om strax.

Man kan klicka på **de blå länkarna** i den här broschyren för att gå till sidor med mer information eller se i Google Maps var de platser vi nämner finns någonstans.

Men först ska vi berätta lite mer om husets historia för den är också intressant. Huset är

faktiskt **det äldsta av de gamla husen hos Kulturen som fortfarande står på den plats där det byggdes** en gång i tiden. Det finns i korsningen mellan Sankt Annegatan och Adelgatan och Kulturen har sitt kansli och en del tjänsterum där, så **man kan inte gå in i huset**. Men man kan se det från gatan utan att betala entréavgift för att få gå in på Kulturen.

Huset Locus Peccatorum.

Huset är **ett envåningshus med sadeltak och hög takresning och två vindsvåningar**. Väggarna är gjorda med korsvirke av ek och facken är murade med rött tegel i olika mönster. Fönsterna är tvåluftade och tätspöksade. I den norra gavelspetsen är huset klätt med brun panel i den översta delen och taket är klätt med rött tegel.

Huset byggdes någon gång mellan 1693 och 1727 som boningshus åt antingen Christian Papke eller åt Bonde Humerus. Christian Papke var biskop i Lund mellan 1688 och 1694. Bonde Humerus var akademibibliotekarie och blev senare professor i matematik och teologi och domprost i Lund.

Tomten som hörde till huset omfattade då också större delen av det som numera är

Kulturens norra område ända fram till Lusthuset. Det här huset var troligen den enda byggnaden på tomten som kanske användes som hagmark för betesdjur.

Gården bytte ofta ägare och de flesta var biskopar eller professorer. **Omkring 1750 byggdes det som numera kallas för Lindforska huset**, det långa gula huset bredvid det här huset, som ny huvudbyggnad på gården. Då ägdes den av teologiprofessor Carl Jesper Benzelius som utnämndes till biskop i Strängnäs 1776.

Någon gång i slutet av 1700-talet eller början av 1800-talet när det var vanligt att putsa korsvirkeshus så vitrappades huset. Det gjordes då vitt och såg ut ungefär som hus som är klädda med vit puts idag. Rappningen

togs inte bort igen förrän 1906 och då ägdes huset av Kulturen.

En bild av huset från 1899 som visar hur det såg ut medan det fortfarande var klätt med vit puts.

1807 köpte gymnastikpedagogen och skalden Pehr Henrik Ling gården och då lät han

reparera den "västra längan" som huset kallades vid den tiden för att skilja det från det hus som numera kallas för Lindforska huset.

Efter reparationen brandförsäkrades huset och då uppgavs innehålla fyra boningsrum och kök på bottenvåningen, sex vindskammare samt en uthuslänga som fanns sammanbyggd med huset på dess norra sida.

1811 styckade Pehr Henrik Ling av den del av gården där huset låg och sålde den. Sedan bytte det ägare flera gånger. De sex vindskammarna och ibland hela **huset var oftast uthyrt till studenter** och där inträffade 1829 det som gjort att huset sedan dess kallas för Locus Peccatorum, syndernas hus. Den dörr till huset man ser i bilden ovan fanns dock inte där vid den tiden.

Studentmordet 1829

Det började med att universitetets rektor Anders Otto Lindfors larmades på **morgonen den 8 september 1829** om att det **låg en död människa ute på Adelgatan** framför hans hus, det hus som kallas för Lindforska huset numera. Huvudet sägs ha varit så illa tilltyglat så att det inte gick att identifiera liket men en tvätterska som passerade förbi kände igen skjortan. Hon berättade för rektorn att det var **en student som hette Anders Landén** som bodde i huset bredvid, alltså det hus som den här broschyren handlar om.

Rektorn började följa blodspåren och kom så småningom upp **på tredje våningen i huset.** Där hittade han den **förvirrade 25-årige studenten Jacob Wilhelm Blomdahl som greps.** Han hade förgäves försökt gömma liket efter sin jämnåriga studiekamrat, först på toaletten och sedan utanför staden, men han orkade inte flytta det längre än ut på Adelgatan.

Jacob Wilhelm Blomdahl ställdes inför **Större akademiska konsistoriet** som då ännu hade kvar sin domsrett över universitetets folk och dess studenter. Det är oklart om det var en olyckshändelse i berusat tillstånd eller ett överlagt mord men **han dömdes enligt lagens missgärningsbalk till att mista livet genom halshuggning** och kroppen skulle grävas ner på avrättningsplatsen. Domen bekräftades sen av Hovrätten för Skåne och Blekinge och av Högsta domstolen. **Nädeansökningar från Jacob Wilhelm Blomdahl och hans far avslogs av Kunglig Majestät Carl XIV Johan.** Rättvisan skulle ha sin gång

enligt lagens stränga princip att **"lif för lif giva"**.

Dagen för avrättningen bestämdes till den 16 april 1830 men varken universitetet eller staden hade någon egen skarprättare så de hade att istället anlita skarprättaren för lönet. **Konsistoriet anhöll i en underdånig skrivelse till Kunglig Majestät att avrättningen skulle verkställas i Malmö** där den dömda suttit fängslad. Som skäl till det anfördes att förrättningen, som skulle äga rum "nära staden och allmän landsväg, skulle få ett ofördelaktigt inflytande på den studerande ungdomens ömtåliga känsla, och även för oss själva medföra svåra och sorgliga plikter". **Men svaret från Kunglig Majestät blev ett korfattat och barskt nej.**

Myndigheterna var enligt lag skyldiga att vid offentliga avrättningar ordna **en s.k. spetsgård som skulle bestå av män uppställda runt schavotten** och försedda med spjut eller spetsiga pålar. Men akademien hade inte tillräckligt mycket folk för den uppgiften så **konsistoriet skickade en skrivelse till Magistraten med anhållan om hjälp av Borgerskapet i Lund.** "En karlsperson" från varje husnummer borde räcka till. Magistraten samtyckte och upprättade **en kungörelse som lästes upp i domkyrkan söndagen den 11 april.**

Fem dagar senare föll Jacob Wilhelm Blomdahls huvud för skarprättarens bila.

Som ett slags lindring i straffet bestämdes att hans kropp skulle grävas ner i vigd jord på

Norra Kyrkogården istället för på avrättningsplatsen och **begravningen ägde rum "i tysthet" på ett område som var reserverat för självmördare.**

Det här var den första och enda gången som den avrättningsplatsen har använts. På Gustaf Ljunggrens karta över staden Lund 1853 ser man var avrättningsplatsen fanns.

En karta från 1853 där man ser avrättningsplatsen utmärkt med Afrättsplats uppe i högra hörnet.

Avrättningsplatsen låg i norra delen av Lund på östra sidan om där det finns ridhus numera.

Genom den här händelsen hamnade studenternas alkoholvanor och sociala situation i fokus och gav upphov till grundandet av några nykterhetsföreningar i Lund. **Som en direkt följd av mordet grundades Akademiska föreningen** med Köpenhamns Studenterforening som förebild. Professor Carl Adolph Agardh som senare blev biskop i Karlstad var en av initiativtagarna till Akademiska föreningen. Han såg föreningen som **ett sätt att hålla studenterna borta från "kamrater utan moral"** och att få dem att syssla med mer "högstående" aktiviteter.

Sedan den här händelsen så har huset kommit att kallas för **Locus Peccatorum**, som betyder **Syndernas hus**. Det hus där Kulturen har sitt café numera och som ligger intill Locus Peccatorum, byggdes om som studentbostäder någon gång efter Anders Otto Lindfors död 1941. Sedan började det huset som en kontrast till Locus Peccatorum kallas för **Locus Virtutum**, som betyder **dygdernas hus**.

Platsen där studenten Jacob Wilhelm Blomdahl avrättades genom halshuggning den 16 april 1830 så som den ser ut numera

Husets historia efter studentmordet

Några år efter de här händelserna, år **1834**, köptes tomten med huset av **Anders Otto Lindfors**, och han ägde då alltså redan också det som kallas för Lindforska huset. Anders Otto Lindfors ägde sedan huset fram till sin död 1841 och därefter bodde hans hustru kvar i Lindforska huset till 1882 då familjen sålde fastigheten.

1898 köpte Kulturen tomten där det här huset och det Lindforska huset finns och då ägde Kulturen redan området där Herrehuset finns, och det området ändra fram till Lusthuset, sedan 1892.

För att få styrelsens tillstånd att köpa tomten så var Kulturens grundare och intendent Georg Karlin tvungen att bilda ett konsortium som lämnade garanti för köpeskillingen. Det behövde han också göra då Kulturen köpte tomten där Herrehuset och Lusthuset finns, men den här gången behövde konsortiet inte garantera köpeskillingen under mer än

sex år. Köpebrevet undertecknades och Kulturen tillträdde området den **1 april 1898**.

När Kulturen tog över huset så fanns det en **cigarraffär på bottenvåningen** och den hade en dörr mitt på gaveln mot Adelgatan.

Under den första tiden som Kulturen ägde huset så användes det som **konstslöjdsmagasin och utställningslokal**. Numera finns museets kansli och en del tjänsterum där så man kan alltså inte besöka huset.

1906 togs vitrapningen eller putset på huset bort och huset fick då det utseende som det har idag. **1937** reparerades huset igen och då togs gaveldörren bort och byttes ut mot ett fönster och husets övriga fönster byttes ut mot fönster av en äldre typ med täta spröjsar. Vid den restaureringen murades också facken om så att de fick den nuvarande mönstermurningen.

Locus Peccatorum som det ser ut inne från Kulturens område.